

I. DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ

Główny Komitet Wielkiego Jubileuszu Roku 2000

OBRZĘD ROZPOCZĘCIA WIELKIEGO JUBILEUSZU ROKU 2000 W KOŚCIOŁACH PARTYKULARNYCH (25 grudnia 1999 roku)

"Aby Kościoły partykularne - napisał kard. Roger Etchegaray (przewodniczący Głównego Komitetu i Rady Naczelnej Obchodów Wielkiego Jubileuszu) w przedmowie do księgi zawierającej celebrację i modlitwy na Rok Święty - skuteczniej mogły rozbudzić w sercach oraz wyrazić w życiu wiernych błogosławieństwo i uwielbienie za wielkie dary, jakich udzielił Bóg wszystkim ludzkim pokoleniom, zgromadziliśmy w tej książce szereg tekstów, które można wykorzystać w celebracjach, spotkaniach modlitewnych i godzinach skupienia, planowanych w ciągu całego Roku jubileuszowego. Znajdują się tu wskazania Głównego Komitetu dla Konferencji Biskupich i Komitetów Krajowych, aby mogły te materiały wzbogacić oraz dostosować je do miejscowych okoliczności i sytuacji.

W myśl zaleceń Ojca Świętego Jana Pawła II szczególny nacisk należy położyć na obrzęd rozpoczęcia Jubileuszu w Kościołach partykularnych w uroczystość Narodzenia Pańskiego roku 1999. Uroczysta liturgia Eucharystii sprawowana pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego, winna się rozpocząć procesją z miejsca zgromadzenia (statio) do kościoła katedralnego oraz zaakcentowaniem symboliki księgi Ewangelii (por. IM 6).

Wielka radość powinna napędzać kościoły katedralne w tym dniu i przy każdej innej okazji, kiedy lud Boży będzie się gromadził na modlitwę dziękczynno-błagalną, podejmował wysiłek nawrócenia oraz otwierał się na wzajemną miłość, pojednanie i życie w pokoju."

Poniżej zamieszczamy cały fragment wspomnianej księgi dotyczący przebiegu obrzędów rozpoczęcia Wielkiego Jubileuszu w dniu 25 grudnia (w tłumaczeniu ks. St. Czerwika). Uzupełnieniem jest muzyka napisana przez ks. prof. Ireneusza Pawlaka do tekstu proklamacji Jubileuszu.

Niniejszy obrzęd rozpoczęcia Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 w Kościołach partykularnych jest przewidziany dla Kościołów obrządku rzymskiego, które będą mogły dostosować go do wymogów własnej kultury.

Kościoły wschodnie mogą według życzenia przygotować obrzęd zgodny ze strukturą swej liturgii, z zachowaniem jednak istotnych jego elementów.

WPROWADZENIE

DZIEŃ

1. Ojciec Święty Jan Paweł II w bulli *Incarnationis mysterium* (= IM) postanowił, że "w Kościołach partykularnych należy rozpocząć obchody Jubileuszu w świętym dniu Narodzenia Pana Jezusa" (nr 6). W Rzymie natomiast inauguracja Roku Jubileuszowego nastąpi w nocy z 24 na 25 grudnia 1999 roku.

Dla wszystkich więc kościołów Miasta dzień 25 grudnia będzie zarówno dniem uroczystego obchodu misterium Narodzenia Zbawiciela, jak i "uroczystością radosną i pełną blasku, zapowiedzią szczególnie głębokiego doświadczenia łaski i miłosierdzia Bożego, które to doświadczenie trwać będzie aż do zamknięcia Roku jubileuszowego w dniu Objawienia Pana naszego Jezusa Chrystusa, 6 stycznia 2001 r." (tamże).

FORMA OBRZĘDOWA

2. Sam Ojciec Święty zarządził, że obchody Jubileuszu należy rozpocząć "sprawując uroczystą liturgię eucharystyczną pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego w katedrze, a także w konkatedrze" (tamże). Najpełniejszy wyraz chrześcijańskiej liturgii - sprawowanie Eucharystii - będzie obrzędową oprawą rozpoczęcia Roku jubileuszowego. Dzień 25 grudnia 1999 roku, będący radosnym upamiętnieniem Narodzenia Pańskiego, stanie się zarazem momentem głębokiej radości z powodu

inauguracji Wielkiego Jubileuszu. Będzie to nie tylko przejście z jednego wieku w następne stulecie, ale też przejście z drugiego do trzeciego tysiąclecia chrześcijańskiej ery.

CHARAKTER CELEBRACJI

3. Trzy elementy składające się na kształt inauguracji Roku Jubileuszowego - uroczystość Narodzenia Pańskiego, sprawowanie Eucharystii oraz przejście z drugiego w trzecie tysiąclecie chrześcijańskiej ery - wskazują też na istotną treść celebracji: stanowi ją misterium Narodzin Słowa, które stało się człowiekiem (por. J 1,14), postrzegane w taki sposób, w jaki głosi je liturgia Kościoła wschodniego i zachodniego; uznanie Chrystusa jako jedynej Bramy, przez którą mamy dostęp do zbawienia (por. J 10,9), jako jedynej Drogi wiodącej do Ojca (por. J 14,6); przekonanie, że Kościół nieustannie pielgrzymuje na spotkanie z Chrystusem, który jest "wczoraj i dziś, ten sam także na wieki" (Hbr 13,8). Wprowadzanie innych treści do celebracji powodowałoby zakłócenie liturgii, której niesłychane bogactwo wyraża jej przewodni motyw: Narodzenie Pańskie.

MIEJSCE I CELEBRANS

4. Rozpoczęcie Wielkiego Jubileuszu będzie się łączyć z jedyną celebracją Eucharystii w kościele katedralnym. Jeśli jednak w danej diecezji zgodnie z przepisem Kodeksu prawa kanonicznego istnieje konkatedra, także ona będzie miejscem sprawowania inauguracji Jubileuszu.

Wykluczone jest więc, aby celebracja inaugurująca odbywała się w innych kościołach diecezji - wyłącznie z sanktuariami i znaczniejszymi świątyniami, które zostały wyznaczone przez biskupa jako miejsca zwyczajnych celebracji Wielkiego Jubileuszu.

Biskup diecezjalny przewodniczy Eucharystii. Domaga się tego zarówno ranga dnia liturgicznego jak i kościelna tradycja (por. Ceremoniał biskupów, nr 119), oraz nadzwyczajna okoliczność Roku jubileuszowego. Msza św. w dniu 25 grudnia 1999 roku winna być sprawowana jako wyraz zgromadzenia całego lokalnego Kościoła (missa stationalis; por. tamże, nr 120). Powinni ją koncelebrować prezbiterzy, zwłaszcza najbliżsi współpracownicy biskupa w służbie diecezji. Diakoni, akolici i lektorzy winni spełniać w niej przysługujące im funkcje (por. KL 26-28; Ceremoniał biskupów, nr 119). Także świeckich wiernych należy zaprosić do licznego udziału.

SPECYFICZNY ZNAK CELEBRACJI INAUGURUJĄCEJ JUBILEUSZ

5. W strukturze celebracji Eucharystii specyficznym znakiem inauguracji Roku jubileuszowego jest procesjonalne wejście lokalnego Kościoła - biskupa, duchowieństwa i ludu - do katedry, a więc do świątyni, w której pasterz diecezji pełni swoje posługiwanie nauczycielskie, sprawuje święte misteria, zanoszą do Boga uwielbienie i błaganie, kieruje kościelną wspólnotą.

6. Na przebieg procesji składają się trzy momenty:

- zgromadzenie (statio) w jakimś kościele lub innym odpowiednim miejscu;
- procesjonalne przejście;
- wejście do kościoła katedralnego.

7. Zgromadzenie (statio). Miejsce zgromadzenia należy przewidzieć w jakimś znacznym kościele, tak obszernym, aby można w nim było sprawować obrzędy rozpoczęcia, niezbyt odległym od katedry, ale i nie położonym zbyt blisko. Odległość między kościołami winna być taka, aby umożliwiła rozwinięcie prawdziwej procesji.

8. Na rozpoczęcie zgromadzenia należy przewidzieć chwilę muzyki i pieśń. Po niej następuje pozdrowienie i wstępna zachęta, odśpiewanie Dobrej Nowiny związanej z ogłoszeniem "roku łaski od Pana" (Łk 4,14-21) oraz odczytanie kilku fragmentów bulli Incarnationis mysterium.

9. Procesja. Nie ma ona wydźwięku pokutnego, ale radosny i świąteczny, chociaż, jak to często bywa w liturgii, w pieśniach o treści pochwalnej i radosnej mogą się pojawiać wyrazy żalu i prośby o przebaczenie. Procesja jest pochodem, w którym Lud Boży podąża do kościoła katedralnego, aby tam świętować Narodzenie Pana i rozpocząć Rok Jubileuszowy przyjmowany jako dar Boga. Ta procesja w uroczystość Narodzenia Pańskiego symbolizuje też i przypomina w pewien sposób drogę betlejemskich pasterzy, którzy z radością pospieszyli na spotkanie nowo narodzonego Zbawiciela

(por. Łk 2,10-16). Jest też wyrazem wielowiekowej drogi Kościoła pielgrzymującego przez tę ziemię do niebieskiego Jeruzalem.

10. Jako śpiewy towarzyszące tej procesji najbardziej najlepsze będą psalmy związane z pielgrzymką lub wkraczaniem do świątyni jerozolimskiej, jak: Ps 14(15) Kto będzie przebywał w Twym przybytku, Panie (z refrenem: Prawy zamieszka w domu Twoim, Panie); Ps 23(24) Do Pana należy ziemia i wszystko, co ją napęlnia (z refrenem: Pańska jest ziemia i co ją napęlnia); Ps 83(84) Jak miłe są Twoje przybytki, Panie Zastępów! (z refrenem: Prawy zamieszka w domu Twoim, Panie); 94(95) Przyjdźcie, radośnie śpiewajmy Panu (z refrenem: Słyszac głos Pana, serc nie zatwardzajcie); niektóre fragmenty Ps 117(118) z wersetami o treści obrzędowej, nawiązującymi do procesji (ww. 19.20.27) lub Ps 121(122) Ucieszyłem się, gdy mi powiedziano; (z refrenem: Idźmy z radością na spotkanie Pana) oraz Ps 135(136) Chwalcie Pana, bo jest dobry (z refrenem: Sławmy na wieki miłosierdzie Pana).

Należy przygotować odpowiednią scholę śpiewaków, którzy będą wykonywać wersety psalmów, inni zaś uczestnicy procesji powtarzać będą refren.

Z uwagi na jej starodawną funkcję procesjonalną, modlitwą towarzyszącą procesji może też być Litania do Wszystkich Świętych.

Z repertuaru polskich pieśni ludowych można wybrać np. Idzie, idzie, Bóg prawdziwy; Idziesz przez wieki; Ludu kapłański, ludu królewski.

11. Podczas procesji należy odpowiednio wyeksponować Ewangelarz, niesiony przez diakona. Księga ta jest symbolem Chrystusa, który idzie pośród swego ludu, oraz Jego słowa, będącego dla Jego uczniów światłem w drodze.

12. Wejście do katedry. Należy stanowczo unikać w obrzędzie wejścia jakichś gestów przeciwnych prawdziwej sytuacji. Innymi słowy nie można dokonywać czegoś na wzór "otwarcia drzwi świętych", po prostu dlatego, że czynność ta traciłaby fałszem. W katedrach nie ma zamykanych ani otwieranych "drzwi świętych". Obrzęd "otwarcia drzwi świętych" ma sens tylko tam, gdzie od wieków istnieje tradycja związana z takimi drzwiami. Ich otwarcie wiąże się wyłącznie z napływem pielgrzymów w czasie roku jubileuszowego. Poza tym rokiem owe drzwi pozostają na stałe zamknięte.

13. Procesja wchodzi do katedry głównymi drzwiami, które symbolizują Chrystusa - Bramę (por. J 10,9). Moment ten winien mieć szczególnie uroczysty przebieg:

- drzwi należy przyozdobić wieńcami z zieleni, lub innymi ornamentami, zgodnie z miejscową kulturą, a także odpowiednimi symbolami chrystologicznymi;
- przed wejściem do katedry biskup zatrzymuje się na progu, a wraz z nim przystaje również cała procesja; biskup bierze od diakona Ewangelarz i pokazuje go wiernym, najpierw znajdującym się wewnątrz katedry, potem zaś stojącym na zewnątrz; następuje okadzenie Ewangeliarza oraz śpiew antyfony Ja jestem bramą.

14. Po chwili zatrzymania się w progu świątyni biskup, niosąc księgę Ewangelii, wraz z koncelebransami i usługującymi podąża procesjonalnie w kierunku ołtarza. Wierni zajmują swoje miejsca. W tym czasie śpiewa się antyfonę Dziecię nam się narodziło z Ps 96(95), albo kolędę Wśród nocnej ciszy.

15. Początek celebracji Eucharystii obejmuje jeszcze dwie czynności związane z inauguracją Roku jubileuszowego:

- Umieszczenie Ewangeliarza na przygotowanym postumencie, na którym pozostanie on na stałe przez cały Rok jubileuszowy; Ewangeliarza trzeba będzie normalnie używać w niedziele i główne święta roku liturgicznego. Trzeba dowartościować "znak procesji", podczas której diakon i usługujący udają się do ambony w celu ogłoszenia Ewangelii;
- Śpiew proklamacji Wielkiego Jubileuszu odbywa się tuż po intronizacji Ewangeliarza; potem śpiewa się hymn Chwała na wysokości Bogu.

PRZEDMIOTY, JAKIE NALEŻY PRZYGOTOWAĆ W ZAKRYSTII KOŚCIOŁA "STACYJNEGO"

16. W zakrystii kościoła, w którym gromadzą się wierni przed procesją, trzeba przygotować:
- szaty liturgiczne dla biskupa, prezbiterów koncelebrujących, diakonów i usługujących; kapę, jeśli biskup zechce ją przywdziać na czas procesji zamiast ornatu;
- krzyż procesyjny i świeczniki;
- Ewangeliarz;
- kadzielnicę i kadzidło;
- świece lub pochodnie dla wiernych, jeśli procesja odbywa się po zachodzie słońca.

OBRZĘD ROZPOCZĘCIA

17. W dniu Narodzenia Pańskiego wierni gromadzą się o ustalonej godzinie w kościele lub w innym stosownym miejscu w pewnej odległości od kościoła katedralnego (lub konkatedralnego), do którego udadzą się w procesji. Jeśli zbierają się późnym popołudniem lub wieczorem, mogą nieść pochodnie albo zapalone świece.

18. Biskup celebrujący i diakon, ubrani w białe szaty wymagane do sprawowania Mszy świętej, wraz z innymi usługującymi i koncelebransami, udają się na miejsce, gdzie zgromadzili się wierni. Biskup zamiast ornatu może ubrać kapę, którą zdejmie po procesji.

19. W tym czasie można grać na organach albo innych instrumentach lub też śpiewać kolędę, np. Bóg się rodzi, moc truchleje.

20. Biskup rozpoczyna celebrację tymi lub innymi słowami:

Niech będzie błogosławiony Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa; *
On napełnił nas wszelkim błogosławieństwem duchowym
na wyżynach niebieskich w Chrystusie.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Albo:

Chwała Bogu Ojcu i Synowi, Królowi wszechświata.*
Chwała Duchowi Świętemu godnemu wszelkiego uwielbienia.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Niech będzie uwielbiony Jednorodzony Syn Boży, *
zrodzony z Maryi Dziewicy dla zbawienia świata.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Niech będzie uwielbiony Duch Święty, *
który prowadzi Kościół do pełni prawdy.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Biskup pozdrawia lud:

Miłosierdzie Boga Ojca,+
Miłość Wcielonego Słowa,
I dar jedności w Duchu Świętym *
niech będą z wami wszystkimi.

W. I z duchem twoim.

21. Biskup zwraca się do ludu z krótką zachętą, w której wyjaśnia znaczenie obrzędu oraz wzywa go do czynnego i świadomego uczestnictwa. Może to uczynić tymi lub podobnymi słowami:

Drodzy bracia i siostry, obchodzimy uroczystość Narodzenia naszego Pana Jezusa Chrystusa. Pod osłoną świętego misterium przeżywamy to, co się stało dwa tysiące lat temu. Jezus Chrystus jest ten sam wczoraj, dziś i na wieki. W jedności z Kościołem powszechnym oddajemy cześć Słowu, które stało się Ciałem, a zarazem uroczystość rozpoczynamy w naszym Kościele diecezjalnym Wielki Jubileusz. Jest to początek Roku Świętego, w którym będziemy doświadczać szczególnego daru Bożej łaski i miłosierdzia. Z radością przyjmijmy orędzie Dobrej Nowiny, jaką Pan Jezus, zrodzony z Dziewicy, ogłosił wszystkim ludziom. Niech Jego słowa staną się dla nas światłem na drodze ku trzeciemu tysiącleciu i Królestwu Bożemu, które nadchodzi.

22. Po tej zachęcie biskup, mając ręce złożone, śpiewa następującą modlitwę:

Módlmy się (wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu).

Boże, nasz Ojciec, w zamyśle swojego miłosierdzia postanowiłeś, aby Twój Syn przychodząc na ten świat, rozpoczął nowe czasy; + udziel swojemu ludowi radości Ducha Świętego, * aby z żywą nadzieją przyjął ogłoszenie Roku łaski.
Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

23. Następuje odśpiewanie Ewangelii.

Diakon (lub prezbiter):
Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

+ Słowa Ewangelii według świętego Łukasza (4,14-21)

W owym czasie: powrócił Jezus mocą Ducha do Galilei, a wieść o Nim rozeszła się po całej okolicy. On zaś nauczał w ich synagogach, wysławiany przez wszystkich.

Przyszedł również do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, znalazł miejsce, gdzie było napisane:

"Duch Pański spoczywa na Mnie,
ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie,
abym ubogim niósł dobrą nowinę,
więźniom głosił wolność,
a niewidomym przejrzenie;
abym uciśnionych odsyłał wolnymi,
abym obwoływał rok łaski Pana".

Zwinąwszy księgę, oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Niego utkwione. Począł więc mówić do nich: "Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli".

Oto słowo Pańskie.

W. Chwała Tobie, Chryste.

24. Po Ewangelii można zachować chwilę ciszy. Następnie lektor odczytuje kilka paragrafów bulli Incarnationis mysterium, np. nr. 1.2.6.14.

25. Po jej odczytaniu diakon lub ktoś inny spośród usługujących zachęca obecnych do udziału w procesji tymi lub podobnymi słowami:

Bracia i siostry, idźmy w imię Chrystusa.

On jest drogą, wprowadzającą w rok łaski i miłosierdzia.

On jest Bramą, przez którą wierzący mają dostęp do uczestnictwa w sprawowaniu świętych misterii.

26. Rozpoczyna się procesja do katedry (lub do konkatedry), w której będzie sprawowana Msza święta. Na początku idzie turyferarz z dymiącą kadzielnicą, za nim usługujący z krzyżem świętym przyozdobionym, obok niego idą dwaj ministranci z zapalonymi świecami; następnie diakon niosący Księgę Ewangelii. Za nim idzie biskup z usługującymi, na końcu zaś wierni niosący zapalone pochodnie lub świece. W czasie procesji chór i lud wykonują psalmy wskazane w nr. 10 Wprowadzenia z następującymi antyfonami:

Jezus Chrystus wczoraj, dziś i zawsze,
Jemu cześć i chwała na wieki.
Raduj się, Dziewico, Córo Syjonu:
z Ciebie narodził się Chrystus, Słońce sprawiedliwości,
przez Ciebie jaśniej zbowienie świata.
Albo:
Wielkie i przedziwne są Twoje dzieła,
Panie, Boże wszechmogący.
Słuszne i prawdziwe są Twoje drogi,
Królu narodów.

Można także śpiewać kolędy, np. Bóg się rodzi; Anioł pasterzom mówił; Pan z nieba i z łona Ojca przychodzi.

27. Procesja zatrzymuje się przed głównym wejściem katedry (lub konkatedry). Diakon podaje biskupowi księgę Ewangelii. Biskup trzyma ją podniesioną ku górze, podczas gdy chór śpiewa antyfonę Ja jestem bramą lub inną odpowiednią pieśń, np. Pan z nieba i z łona Ojca przychodzi (3 zwrotki).

28. Po śpiewie procesja udaje się w kierunku ołtarza. Na początku niesie się dymiącą kadzielnicę oraz krzyż, któremu towarzyszą dwaj posługujący ze świecami. Za nimi idzie biskup z księgą Ewangelii, następnie posługujący i inni wierni. W tym czasie śpiewa się antyfonę Dziecię nam się narodziło z Ps 96(96) Śpiewajcie Panu pieśń nową (ww. 1-6), albo kolędę: Pójdźmy wszyscy do stajenki.

29. Po dojściu w pobliże ołtarza biskup umieszcza na przygotowanym postumencie księgę Ewangelii i okadza ją. Następnie zdejmuje kapę, wkłada ornat, całuje i okadza ołtarz, po czym staje przy katedrze.

30. Diakon lub kantor ogłasza Wielki Jubileusz, śpiewając Proclamatio Iubilaei Magni. Potem śpiewa się Chwała na wysokości Bogu.

OGŁOSZENIE WIELKIEGO JUBILEUSZU

I. Diakon lub lektor:

Zwiastuję wam radość wielką:/ dzisiaj narodził się w ludzkim ciele nasz Pan Jezus Chrystus./ Głoście to całemu światu:/ wyrosła Różdżka z pnia Jessego,/ narodził się Książę pokoju,/ a Jego panowaniu nie będzie końca.

Chór:

Śpiewajcie Panu, wszyscy mieszkańcy ziemi,+ służcie Panu z weselem,* stawajcie przed Nim z hymnami radości.

II. Diakon lub lektor:

Dzisiaj jest dzień Narodzin naszego Zbawiciela,/ przewidziany przez Boga zanim świat powstał./ Dzień przygotowany przez Ducha Świętego w Jego mądrej miłości./ Dzień doczesnego Narodzenia odwiecznego Światła./ Zapowiadali je Patriarchowie,/ obiecywali Prorocy,/ oczekiwał go wybrany lud Izraela,/ z upragnieniem tęsknił za nim wszechświat cały.

Chór:

Uznajcie, że Pan jest Bogiem.+ On sam nas stworzył.* Jesteśmy Jego ludem i owcami Jego pastwiska.

III. Diakon lub lektor:

Dzisiaj z Maryi, Dziewicy i Matki,/ narodził się w czasie Jezus Chrystus,/ aby nas wprowadzić w wieczne życie Ojca./ Bóg stał się Człowiekiem,/ aby człowiek stał się Bogiem./ Dzisiaj zajaśniał od wieków zapowiadany dzień nowego Odkupienia/ i wiekuistego szczęścia.

Chór:

W bramy Jego wstępujcie z dziękczynieniem,+ z hymnami w Jego przedsionki,* uwielbiajcie Go i błogosławcie Jego imię.

IV. Diakon lub lektor:

Dzisiaj w niebie cieszą się aniołowie,/ drży w Otchłani wróg rodzaju ludzkiego,/ na ziemi powstają z upadków grzesznicy/ i z radością oczekują zbawienia./ Niech się raduje święty,/ bo już blisko jest wieńca nagrody./ Niech się weseli grzesznik,/ bo Pan niesie mu przebaczenie./ Niech rozraduje się ten, co jeszcze nie zna Boga,/ bo On wzywa go do życia.

Chór:

Albowiem Pan jest łaskawy; + na wieki Jego miłosierdzie * a Jego prawda z pokolenia na pokolenie.

V. Diakon lub lektor:

Zbliża się dwutysięczna rocznica Narodzenia Jezusa./ Kościół Oblubienica świętuje Narodziny swego Oblubieńca./ I ogłasza Rok Jubileuszowy, rok łaski Pana,/ rok zmiłowania i dobroci,/ rok pojednania i przebaczenia,/ rok zbawienia i pokoju.

Świętujmy przeto dzieło naszego Odkupienia./ Świętujmy początek Wielkiego Jubileuszu./ Radujmy się wszyscy/ i złączeni z chórami aniołów/ hymn zaśpiewajmy:

Biskup: Chwała na wysokości Bogu.

31. Po skończeniu hymnu Chwała biskup śpiewa (recytuje) kolektę.

32. Po kolekcie wierni gaszą świece lub pochodnie, jeśli nieśli je zapalone.

33. Dalszy ciąg liturgii odbywa się jak zwykle, we właściwej dla uroczystości Narodzenia Pańskiego radosnej atmosferze.

34. Przed uroczystym błogosławieństwem biskup lub diakon albo ktoś inny spośród posługujących ogłasza wiernym wykaz kościołów wybranych na terenie diecezji w tym celu, aby pielgrzymując do nich w ciągu Roku Jubileuszowego, mogli uzyskać odpust zupełny. Jeśli to możliwe, dobrze będzie rozdać wiernym program najważniejszych diecezjalnych obchodów Roku Świętego.

35. Po uroczystym błogosławieństwie następuje odesłanie zgromadzenia, które wielbi jedynego Boga Ojca, Syna i Ducha Świętego.